

14.12.2022

СКРИНЬКА «ЦІКАВИХ ДУМОК»:
КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОГО ЗАНЯТТЯ

Критерії ефективного заняття

Бойко Н.О.

Бойко Н.О. - Основна суть моніторингу полягає у своєчасному інформаційному забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень, що можливо в контексті якості освітнього процесу і його організації. До критеріїв ефективності результатів навчання відносять: глибину знань, яка характеризується кількістю усвідомлених суттєвих зв'язків одного знання з іншим, які співвідносяться; дієвість знань, що визначає готовність та вміння студентів використовувати їх в типових і проблемних ситуаціях; системність, котра визначається як система знань у свідомості студентів, структура якої відповідає структурі наукового знання; усвідомленість знань, яка полягає в розумінні зв'язків між ними, шляхів отримання знань, умінь їх використовувати.

Одне з головних положень заняття – цілеспрямованість навчання з орієнтацією на досягнення конкретного кінцевого результату.

Це спонукає до відбору якісного матеріалу для проведення заняття.

Викладач має вибрати методи і форми його подачі, структуру заняття, будувати систему тренувальних, перевірочних та інших видів робіт, спрямовані на досягнення поставленої мети.

Ефективність заняття – це ступінь досягнення заданої мети навчальної діяльності з урахуванням оптимальності (необхідності та достатності) витрачених зусиль, засобів і часу навчання.

В. Сухомлинський

відзначав, що ефективно проведене заняття – це дзеркало загальної та педагогічної культури викладача, мірило його інтелектуального багатства, показник його кругозору та ерудиції".

Критерії ефективного заняття:

1. Критерії ефективності оцінки змісту заняття:

- відповідність теми та змісту заняття тематичному плану навчальній програмі дисципліни;
- врахування сучасного рівня розвитку науки;
- точність використовуваної наукової термінології;
- інформативність, розкриття основних понять теми, сполучення теоретичного матеріалу з конкретними прикладами;
- реалізація принципу зв'язку теорії з практикою;
- реалізація внутрішньопредметних та міждисциплінарних зв'язків;
- співвідношення змісту заняття зі змістом підручника (наприклад, викладається матеріал, що відсутній в підручнику);

2. Критерії ефективності оцінки методики ведення заняття:

- дидактична обґрунтованість використовуваного виду заняття та відповідних йому форм, методів викладу матеріалу;
- структурованість змісту заняття: наявність плану, списку літератури, вступної, основної та заключної частини;
- акцентування уваги аудиторії на основних положеннях і висновках;
- раціональне сполучення методичних прийомів традиційної педагогіки та інноваційних методів навчання (проблемного, програмного, контекстного, проектного);

3. Критерії ефективності оцінки організації заняття:

- відповідність заняття навчальній програмі;
- чіткість початку заняття (затримка в часі, вхід викладача в аудиторію та студентів, взаємне привітання);
- чіткість закінчення заняття (кінець мови, час закінчення заняття відносно дзвінка);
- відвідування студентів та дисципліна на занятті;
- раціональний розподіл часу на занятті;
- відповідність аудиторії, у якому проводиться заняття, сучасним нормам і вимогам (можливість використання мультимедіа, оформлення);
- наявність необхідних засобів наочності.

Наприклад, використання комп'ютерних технологій передбачає наступні види діяльності:

- супроводжується заняття посиланням на сайт викладача, де розміщений лекційний матеріал, практичні роботи, інструкційні картки;
- показом відеофрагментів, презентацій;
- вивчення нового матеріалу та узагальнення на основі демонстрації робочого зошита з структурою заняття, використання формул;
- посилання на сайт, де розміщені матеріали самостійної роботи ;

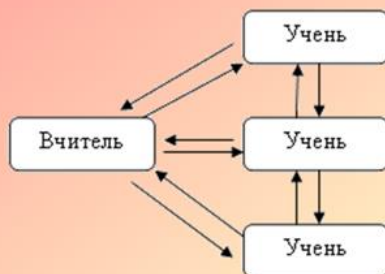
4. Критерії ефективності оцінки керівництва роботою студентів:

- здійснення контролю за веденням студентами конспекту;
- надання допомоги у записі матеріалів (акцентування викладу матеріалу, виділення голосом та інтонацією, темпом мови важливої інформації, використання паузи для запису);
- перегляд конспектів (до, в ході та після заняття);
- використання прийомів підтримки уваги та зняття втоми на занятті;

5. Критерії ефективності оцінки лекторських даних:

- знання предмета;
- переконливість, емоційність, манера читання (захоплююча, монотонна, нудна);
- ступінь використання опорних матеріалів при проведенні заняття;
- культура мови, дикція;
- зовнішній вигляд;
- контакт з студентами (недостатній, відсутній);
- ставлення викладача до студентів (вимогливе, байдуже);
- ставлення студентів до викладача (поважне, байдуже).

Перед викладачем постає складне завдання: налагодити інтерактивну взаємодію між учасниками освітнього процесу в умовах застосування дистанційних технологій.

6. Критерії оцінки результативності заняття:

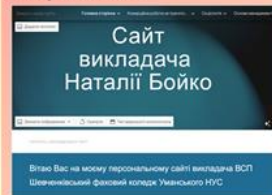
- ступінь реалізації плану заняття (повна або часткова);
- ступінь повноти й точності розгляду основних питань, розкриття теми та змісту заняття;
- інформаційно-пізнавальна цінність заняття;

З початком дистанційної форми навчання створено сайт викладача на допомогу студентів.

Накопичено значний досвід використання різних прийомів та технологій активного діалогу зі студентами.

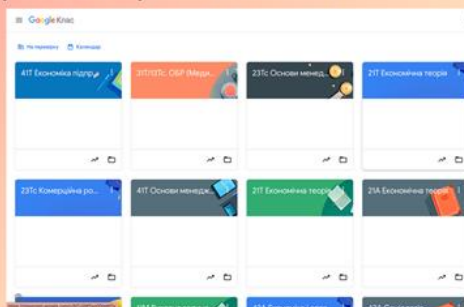
Використовуючи програму Google Classroom, проводиться активна взаємодія викладача і студентів.

Створені всі умови для проведення занять із використанням презентацій і їх демонстрацій, за допомогою використання Google Meet проводяться додаткові пояснення та активний діалог із студентами.

В умовах проведення занять за технологіями дистанційного навчання, керуються наступними критеріями: сумісність інструменту із стаціонарними комп'ютерами і мобільними засобами зв'язку.

- простий і стабільний алгоритм роботи.
- можливість залучення всіх студентів до виконання завдання.

ОЛІМПІАДА – ОДНА З АКТИВНИХ ФОРМ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ

Вона проводиться з метою:

- активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- удосконалення навчального процесу;
- визначення критеріїв ефективного заняття;
- стимулювання потреб у творчому оволодінні знаннями, з метою розвитку і реалізації творчих здібностей студентів;
- виявлення науково-обдарованої, по справжньому талановитої молоді;

Інтерактивне навчання дозволяє різко збільшити відсоток засвоєння матеріалу:

- Викликає в студентів зацікавленість.
- Розвиває пізнавальну активність.
- Сприяє ефективному засвоєнню навчального матеріалу.
- Заохочує активну участь кожного студента в навчальному процесі.
- Формує в студентів здатність виражати свою думку і обґрунтовувати її.
- Формує життєві навички роботи в команді.
- Забезпечує стабільний зворотній зв'язок.

Подібні заходи сприяють використанню активного діалогу, спільному пошуку шляхів вирішення проблем, пов'язаних з реалізацією дистанційного навчання, зміцненню корпоративного духу.

Успішне та ефективне проведення заняття вимагає від викладача постійної, безперервної, глибокої та всебічної підготовки.

«Викладач, – на думку В. А. Сухомлинського, – готується до гарного заняття все життя».